

העיתון המקצועי לענייני מסים

חובת זימון עדים לחקירה נגדית בענייני מסים - על המדינה
 ע"מ 11-10-12224 א.י. אביבים נכסים והשקעות בע"מ נ' מע"מ חיפה
 אמיר אבו ראזק, משפטן

ביהמ"ש

המחוזי בחיפה- בפני כב' השופט רון סוקול:

◆ ביהמ"ש קבע, כי תקנה 10 א' לתקנות מס ערך מוסף ומס קניה (סדרי הדין בערעור) תשט"ו-1976 קובעת, כי בימ"ש "יתיר הבאת ראיה עליה ביסס המשיב את שומתו [...] גם אם ראיה כזו לא הייתה קבילה בבית משפט בהליך אזרחי". עם זאת, הוסיף ביהמ"ש, **קבילותה של ההודעה שנגבתה מעד כראיה אין משמעה, כי נותן ההודעה אינו יכול להידרש להיחקר חקירה שכנגד על ידי המערער.**

◆ דווקא בהחלטה בע"א 5709/05 בן שלמה נ' מנהל מס ערך מוסף - ירושלים, עליו סומכת ב"כ המשיב, הדגיש ביהמ"ש את חשיבות החקירה הנגדית. משמע, כאשר מבקש המשיב להגיש הודעות של עדים שנגבו, הודעות אלו קבילות, אולם **לבקשת מערער יש לאפשר לו לחקור את העדים בחקירה נגדית.**

◆ ביהמ"ש הבהיר, כי המערערת אינה חולקת על זכות המשיב להציג את ההודעות כראיה ואינה טוענת, כי תנאי להגשת ההודעות הינו התייצבות העדים. מאידך, המשיב אינו חולק, כי למערערת זכות לחקור את העדים בחקירה נגדית. **המחלוקת הינה רק על מי הנטל לזמן את העדים, האם על המערערת לפנות בבקשה למשיב לדאוג להתייצבות נותני ההודעות או שמא עליה לבקש מבית המשפט לזמן את נותני ההודעות כעדים מטעמה.**

◆ ביהמ"ש קבע, כי המשיב רשאי להגיש את ההודעות ללא זימון נותני ההודעות כעדים מטעמו, עם זאת, **כאשר המערער מבקש לחקור את נותני ההודעות עליו לדאוג לזימונם בדומה לבעל דין בתיק אזרחי המגיש חוות דעת של מומחה אשר עשוי להתבקש על ידי הצד האחר לזמן את המומחה לחקירה. ביהמ"ש לא מצא סיבה מדוע שלא לזמן את העדים ואת החוקרים גובי ההודעות שכן לעדויות אלו עשויות להיות השלכות על מהימנות גרסאות נותני ההודעות. כך הוחלט, כי העדים כאמור יזומנו ע"י המשיב.**

◆ בעניין חומר החקירה, דחה ביהמ"ש את ההחלטה בעניין וזאת עד לאחר שהמשיב יציג לעיונו את המסמכים לגביהם נטען לחיסיון.

תוצאה:

◆ הבקשה נתקבלה. המדינה היא שאחראית לזימון העדים שאת עדויותיהם היא מבקשת להגיש.

ניתן ביום: 2.4.2013

ב"כ המערערת: עו"ד יובל מעוז

ב"כ המשיב: עו"ד סוזן ברקובצקי

◆ **הערת מערכת-** מדובר בהחלטה, שבאה לתקן נוהל שגוי ואבסורדי של המדינה, הנהוג זה שנים רבות בבתי המשפט ומקל על המדינה, בניגוד לדין. משמעות אי זימונם של העדים על ידי המדינה נוגע למשקל הניתן לעדותם במסגרת ההליך (ובנסיבות מסויימות עד כדי פגיעה בקבילות).

◆ חברת א.י. אביבים נכסים והשקעות בע"מ (להלן: "המערערת") הינה חברה העוסקת בין היתר בסחר ושווק תכשיטים ומוצרי זהב. במהלך ביקורת שנערכה בספרי המבקשת התגלה, כי המבקשת ניכתה מס תשומות על פי חשבוניות שהוצאו לה על ידי ב.מ. שחר בע"מ ודרימר מתכות בע"מ (להלן "מוציאי החשבוניות") בגין רכישת תשומות. במסגרת הערעור בעניינה הגישה המערערת בקשה לבית המשפט המחוזי בחיפה ובה היא מבקשת ממנו להורות על מע"מ חיפה (להלן: "המשיב") לדאוג שיופיעו כל העדים (למעט המערערת עצמה) שעדויות מטעמם הוגשו לתיק, להורות על זימון כל החוקרים שגבו את העדויות ולהורות על המשיב להמציא למערערת את דו"ח סיכום החקירה של החוקרים בתיק כולל חוות הדעת המשפטית אשר המליצה על הגשת כתב אישום כנגד המערערת ומנהלה.

◆ **לטענת המערערת,** ההודעות שהוגשו לתיק הן הודעות של עדי המשיב. **עצם קבילותן של ההודעות אינו פוטר את המשיב מלהביא את העדים, שעל הודעתם הוא מבקש להסתמך, כדי שיחקרו בחקירה נגדית.** המערערת הוסיפה, כי זכותה היסודית היא לבחון את אמינותם של העדים ושל עדותם בחקירה נגדית – חקירה שהיא כלי בסיסי בשיטת המשפט במדינת ישראל. במיוחד אמורים הדברים לאור העובדה שהמשיב, שהוא בעל דין בתיק, הוא גם זה שגבה וניסח את העדויות. בנוסף לכך טענה המערערת כי בניגוד לדין המונע ממנה להיפגש עם העדים אשר הינם עדי תביעה בהליך הפלילי, נחקרו אלה ע"י המשיב באזהרה, כחשודים והם מופיעים כעדי תביעה בהליך הפלילי, קרי, המדינה רואה בהם עדים החיוניים לתביעתה. המערערת המשיכה והוסיפה, כי נוכח יכולתו המוכחת של המשיב לזמן את עדיו, שומרת המערערת על זכותה, כי לא יהיה משקל כלשהו להודעות של עדים שלא הופיעו לחקירה נגדית- חרף קבילותם הטכנית של הודעותיהם. בהיעדר כל אפשרות לשמוע את העדים עצמם ולהעמידם לחקירה נגדית, הרי **שמשקל הודעותיהם של הנחקרים הוא אפסי.**

◆ **לעניין חומר חקירה-** המערערת סבורה, כי סיכום דו"ח החקירה וחוות הדעת משפטית מהווים ראיה רלוונטית וחיונית מטענה בהליך.

◆ **לטענת המשיב,** על המערערת לזמן את נותני ההודעות כעדים מטעמה והמשיב מתנגד לחייבו לזמנם. לענין חומר החקירה שהתבקש טען המשיב טענת חיסיון.